

Å VEKSE OPP / Å BLI VAKSEN

Tverrfaglege tema:

- Folkehelse og livsmeistring

Kompetansemål:

- skildre og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
- lage samansette tekstar og grunngje val av uttrykksform
- bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekstar
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål
- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottakar og medium
- utforske og reflektere over korleis tekstar framstiller unge sin livssituasjon
- kjenne att og bruke språklege verkemiddel og retoriske appellformer
- utforske språkleg variasjon og mangfald i Noreg og reflektere over haldningar til ulike språk og talespråk variantar

Tid	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
6 veker	<p>Lesestrategiar</p> <p>Txt-aksjonen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvalde tekstar <p>Språkleg fordjupingsemne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduksjon • Gjennomgang av dei 3 oppgåva/emna • Individuelt arbeid med munnleg presentasjon <p>Språkhistorie/Språk i endring/Dialektkunnskap</p> <p>Sjangerkunnskap: CV og søknad</p> <p>Samansette tekstar + teksttrekanten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kva kjenneteiknar samansette tekstar, Synopsis handbok, norsk 8-10 kap.5 • Memes, reklame 	<p>Skrive CV og søknad</p> <p>Lære- og lesestrategiar</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=nH8rnPAZJZw</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=flMzDQPGBi0</p> <p>Skolestudio: https://www.skolestudio.no/Kontekst--Norsk--8/4ebb63c4-1309-4a5d-b64d-29cf96da0969--10%20Ressursar/view--podium--7be97c7f-da33-4fad-b77f-25cef4fa312c/</p> <p>Framlegg til fleirfagleg (UNG):</p> <ul style="list-style-type: none"> • matematikk • samfunnsfag • utdanningsval <p>Fordjuping:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmeistring 	<p>Munnleg:</p> <p>Framføring av språkleg fordjupingsemne</p> <p>Lage vlog... (t.d. om ei veke i ein ungdom sitt liv)</p> <p>«Jobbintervju»</p> <p>Skriftleg:</p> <p>Skrive CV og søknad hm (tilbakemelding, utan karakter)</p> <p>Korttekst sm: samanlikne 2 tekstar... («eksamensoppgåve»)</p>

KRITISK TILNÆRMING			
Tverrfaglege tema: <ul style="list-style-type: none">• Berekraftig utvikling• Demokrati og medborgarskap• Folkehelse og livsmeistring			
Kompetansemål: <ul style="list-style-type: none">• skildre og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa• lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samisk og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel• bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekstar• bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtalar, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema• skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meiste rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål• informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottakar og medium• utforske og vurdere korleis digitale medium påverkar og endrar språk og kommunikasjon• bruke kjelder på ein kritisk måte, markere sitat og vise til kjelder på ein etterprøvbar måte i egne tekstar• kjenne att og bruke språklege verkemiddel og retoriske appellformer			
Tid	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering

6 veker	<p>Kjeldekritikk/kritisk lesing:</p> <p>https://tenk.faktisk.no/</p> <p>Fake news</p> <p>Skolestudio</p> <p>Mediekunnskap</p> <p>Kommunikasjon – dei retoriske appellformene:</p> <p>Nynorsksenteret - https://nynorsksenteret.no/ungdomsskule/lesing/retoriske-appellformer-og-spraklege-verkemiddel</p> <p>10BD: Les felles roman og sjå film</p> <p>10D Drageløperen av Khaled Hosseini</p> <p>10AC: TXT og lese ind. roman</p>	<p>Lese og skrive tekstar</p> <p>Fake news – lage falske nyheiter, andre elevar finne ut kva som er ekte/falsk info.</p> <p>Framlegg til fleirfagleg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● samfunnsfag ● KRLE ● engelsk <p>Fordjuping:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● finne ulik vinkling i media (saktekstar) 	<p>Munnleg:</p> <p>Samtale, diskusjon, debatt, retorikk</p> <p>Skriftleg:</p> <p>Skrive saktekst (to og to)</p>
---------	---	--	---

KULTURMØTE**Tverrfaglege tema:**

- Folkehelse og livsmeistring
- Demokrati og medborgarskap

Kompetansemål:

- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samisk og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel
- bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekstar
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meiste rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål
- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottakar og medium
- utforske og vurdere korleis digitale medium påverkar og endrar språk og kommunikasjon
- kjenne att og bruke språklege verkemiddel og retoriske appellformer
- Lytte til og lese tekstar på svensk og dansk og gjere greie for innhald og språklege trekk

Tid	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
-----	-----------------	--------------	-----------

6 veker	<p>Samanlikne tekstar frå ulike kulturar (personar frå ulik kulturell bakgrunn)</p> <p>Svensk og dansk - samanlikne med norsk</p> <p>Dagerman: <i>Att döda ett barn (svensk)</i> https://www.youtube.com/watch?v=B75F1vo5864&t=371s</p> <p>10AC Borgen: <i>Av en født forbryters dagbok</i> <i>Bestefar er en stokk (film)</i> https://youtu.be/hLNTLz_2CiE</p> <p>Lützen: <i>Den som flaskehalsen peger på (dansk)</i></p> <p>Bringsværd: <i>Matt.18.20</i></p> <p>TXT</p> <p>Mikronoveller</p> <p>Frode Grytten: utdrag frå <i>Vente på fuglen</i></p> <p>Språkshow med Linda Eide https://tv.nrk.no/serie/eides-spraaksjov/2018/DVFJ68000817/avspiller</p> <p>Tekst i samtidskontekst - Å lese i desember (Nynorsksenteret). Samanlikne to tekstar "Den vesle jenta med svovelstikkene" og "Guten med mobiltelefonen"</p> <p>Lars Mæhle: <i>489 mil til Aleppo</i> – novelle (rep.)</p> <p>Malala: <i>Jeg er ikke redd for å dø</i> (artikkel) Faktafyk 2015</p> <p>Malala: <i>Hvem av dere er Malala?</i></p> <p>Lesarinnlegg: Eit sviktande hjarte (Nynorsksenteret)</p>	<p>Studere/samanlikne norsk, svensk og dansk</p> <p>Skriving av mikronoveller</p>	<p>Valfritt: munnleg og/eller skriftleg vurdering</p> <p>Skriftleg: Tentamen hm og sm</p>
---------	---	---	---

KONFLIKTAR

Tverrfaglege tema:

- Demokrati og medborgarskap
- Folkehelse og livsmeistring

Kompetansemål:

- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samisk og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel
- bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekstar
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål
- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottakar og medium
- kjenne att og bruke språklege verkemiddel og retoriske appellformer
- Samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut i frå historisk kontekst og eiga samtid
- beskrive og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
- utforske og reflektere over korleis tekstar framstiller livssituasjonen til unge
- bruke kjelder på ein kritisk måte, markere sitat og vise til kjelder på ein etterprøvbar måte i eigne tekstar
- bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtalar, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema

Tid	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
6 veker	<p>Tekstar som omhandlar konflikt. Argumentasjon/å finne argument for og imot ulike saker/tema</p> <p>Terje Torkildsen; Heimealeine festen (novelle) https://nynorsksenteret.no/ungdomsskule/skjonnlitteratur/heime-aleine-fest-ei-novelle-av-terje-torkildsen</p> <p>Litterært emne Sjangerkunnskap + verkemiddel i novelle</p> <p>(Nokre tekstar i neste periode: repetering...) Grieg: Sprinterne Øverland: Du må ikke sove Nedreaas: Kruttrøyk Mutaev: Soldaten som ikke skjøt Fosse: Caps Belsvik: Eg står her og skal slå opp med ei jente Bjørnson: Faderen Skram: Karens jul Ibsen: Et dukkehjem (utdrag) Økland: Black & Decker</p>	<p>Lese og skrive tekstar, dramatisere, argumentere</p> <p>Framlegg til fleirfagleg: samfunnsfag</p> <p>Fordjuping: litterært emne</p>	<p>Munnleg: Dramatisering Legge fram det litterære fordjupingsemnet</p> <p>Skriftleg: korttekst - samanlikne</p>

<https://www.youtube.com/watch?v=kxmXrUND7ig>

LITTERATUR GJENNOM TIDENE

Tverrfaglege tema:

- Demokrati og medborgarskap

Kompetansemål:

- uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreativ måte
- bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekstar
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål
- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottakar og medium
- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel
- kjenne att og bruke språklege verkemiddel og retoriske appellformer
- skildre og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
- bruke kjelder på ein kritisk måte, markere sitat og vise til kjelder på ein etterprøvbart måte i eigne tekstar

Tid	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
6 veker	<p>litteraturhistorie - tidslinje over dei litterære periodane (samanlikne periodane) --> Neste periode</p> <p>Sjølvald norsk song – analyse</p> <p>Å samanlikne to tekstar – Undervisningsopplegg frå Nynorsksenteret</p> <p>(H.C. Andersen/Frode Grytten)</p> <p>Saktekstar: Nobel – foredraget til Jon Fosse Intervjusjangeren: T.d. Nynorsksenteret “Fjellet frå Island”</p>	<p>Lage tidslinje (litteraturhistorie) --> Neste periode</p> <p>Samanlikne tekstar frå ulike periodar</p>	<p>Munnleg: Samtalar/diskusjonar kring litteratur</p> <p>Skriftleg: Skruddagar hm og sm</p>

Repetisjon - Periode 6

Tverrfaglege tema:

- Demokrati og medborgarskap
- Folkehelse og livsmeistring
- Berekraftig utvikling

Kompetansemål:**Alle kompetansemåla**

Tid	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
6 veker	Munnleg "prøve-eksamen" Repetere litteratur, dialektkunnskap og språkhistorie	Dramatisering av ulike tekstar Fordjuping: <ul style="list-style-type: none">• "prøve-eksamen" (fordjupe seg i eitt tema)	Munnleg: <ul style="list-style-type: none">• "prøve-eksamen" (trekke tema)• dramatisering